

UCHWAŁA NR XVIII/137/2025
RADY GMINY SANTOK

z dnia 27 sierpnia 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Wójta Gminy Santok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2025r., poz. 1153) w związku z art. 229 pkt 3, art. 231 oraz, art. 237 §3, art. 238 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 572) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Po rozpoznaniu skargi na Wójta Gminy Santok, Rada Gminy Santok uznaje skargę za bezzasadną.

2. Uzasadnienie faktyczne i prawne stanowiska Rady Gminy Santok wraz z pouczeniem o treści przepisu art. 239 Kpa, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Santok do poinformowania Skarżących o sposobie załatwienia skargi poprzez doręczenie odpisu uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Skrobański

Uzasadnienie

W dniu 4 czerwca 2025 r. do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wpłynęła skarga, przesłana drogą elektroniczną, dotycząca występowania barszczu Sosnowskiego na terenie miejscowości Santok. Skarżący wskazali, że obecność tej rośliny wywiera negatywny wpływ na ich stan zdrowia i wnosili o podjęcie działań zmierzających do usunięcia zagrożenia.

Powołując się na art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r., poz. 1153), zgodnie z którym ochrona środowiska i przyrody należy do zadań własnych gminy, oraz na art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska przekazała skargę Radzie Gminy Santok jako organowi właściwemu do jej rozpatrzenia.

Działając na podstawie §90 ust. 2 pkt 2 uchwały nr XXIX/279/2021 Rady Gminy Santok z dnia 3 lutego 2021r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Santok (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2021r. poz. 640) Przewodniczący Rady Gminy Santok przekazał skargę Komisji Skarg Wniosków i Petycji, zwanej dalej „Komisją”, celem zbadania sprawy i zajęcia stanowiska.

Na posiedzeniu w dniu 25 sierpnia 2025 r. Komisja zapoznała się z dokumentacją sprawy oraz wysłuchiwała wyjaśnień Inspektora ds. ochrony środowiska. Ustalono następujący stan faktyczny:

- 6 czerwca 2025 r. – wpłynęło pismo Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej przekazujące według kompetencji protokół przyjęcia pisma interwencyjnego z dnia 3 czerwca 2025 r. (Państwa Skarżących, którzy złożyli ustnie do protokołu informację o występowaniu na terenie działek 461 i 156/13 w Santoku barszczu Sosnowskiego wskazując jednocześnie o ujemnych skutkach na ich stan zdrowia. Wnosili o podjęcie specjalistycznych działań zmierzających do usunięcia zagrożenia. Twierdzili, że sprawa była wielokrotnie zgłaszana m.in. do Urzędu Gminy Santok.

- 6 czerwca 2025 r. – wpłynęło pismo Skarżących (skierowane do Urzędu Miasta w Gorzowie Wlkp., Urzędu Gminy Santok, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska) zgłaszające występowanie barszczu Sosnowskiego na terenie działek 461 i 156/13 w Santoku z określeniem własności tych nieruchomości. Wskazywali na ujemne skutki takiego sąsiedztwa. Powołując się na art. 15 ustawy o gatunkach obcych prosili o bardzo szybką interwencję – likwidację tych roślin. Podnosili, że obowiązkiem gminy jest wymuszenie na właścicielach wskazanych działek usunięcia zagrożenia, jak i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom.

- 12 czerwca 2025 r. zostały przesłane pisma do PKP oraz Powiatu Gorzowskiego dotyczące podjęcia stosownych kroków w zakresie niszczenia barszczu na swoim terenie.

- 31 lipca 2025 r. – wpłynęło pismo Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie skargi na nieskuteczność podejmowanych przez Gminę Santok działań mających na celu usunięcie skupisk barszczu Sosnowskiego. W piśmie tym jednocześnie zostały przedstawione dyspozycje, płynące z ustawy o inwazyjnych gatunkach obcych.

Z wyjaśnień przedstawionych przez Inspektora ds. ochrony środowiska wynika, że:

1. Gmina Santok od ośmiu lat systematycznie zleca zwalczanie barszczu Sosnowskiego na terenach komunalnych specjalistycznej fundacji Pałacy Problem Heracleum, posiadającej opatentowane metody zwalczania tej rośliny.

2. Dzięki ww. zabiegom rozprzestrzenianie się tych niebezpiecznych roślin zostało bardzo mocno zahamowane. Na działkach komunalnych występuje obecnie policzalna liczba osobników, gdzie poprzednio można było mówić tylko o wielkości powierzchni, zajmowanych przez barszcze.

3. Największy problem z niszczeniem tych roślin polega na tym, że nie wystarczy raz zniszczyć pojawiające się osobniki – należy to robić systematycznie, kilka razy w roku i powtarzać te zabiegi przez wiele lat. Rośliny cały czas się odradzają, a z zachowanych w glebie nasion wyrastają nowe, co powoduje, że nie widać natychmiastowych efektów.

4. Zwalczanie tych roślin na nieruchomościach należących do osób fizycznych bądź innych podmiotów, jest obowiązkiem tych właścicieli. Do nich corocznie wysyłane są pisma z informacją o występowaniu barszczu na ich terenie z przesłaniem, aby zająć się tym problemem. Skutek tych wezwań jest różny. Są podejmowane próby niszczenia barszczu za pomocą koszenia, mimo, że jest to metoda absolutnie nieskuteczna.

5. Najwięcej tych roślin zlokalizowanych jest przy drogach, torach oraz na morenie. Dlatego też ww. pisma wysyłane są systematycznie do zarządów dróg oraz PKP. Efekt w tym przypadku również jest różny: przy drogach powiatowych niszczenie polega na koszeniu (przy okazji koszenia trawy), PKP przeprowadza opryski.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, po przeanalizowaniu materiału dowodowego oraz wysłuchaniu wyjaśnień, uznała, że Wójt Gminy podejmuje działania w zakresie zwalczania barszczu Sosnowskiego, stosownie do posiadanych kompetencji i możliwości finansowych.

Na terenach należących do Gminy działania są realizowane systematycznie i skutecznie. W odniesieniu do nieruchomości nienależących do Gminy, obowiązek zwalczania barszczu spoczywa na właścicielach tych terenów. Gmina prowadzi działania informacyjne i koordynacyjne, jednak nie ma ustawowych możliwości zastępowania właścicieli nieruchomości w realizacji tych obowiązków.

W ocenie Komisji brak natychmiastowej eliminacji barszczu Sosnowskiego w rejonie zamieszkania Skarżących nie wynika z zaniechania ze strony Wójta Gminy, lecz z biologicznych i technicznych trudności w zwalczaniu tej rośliny oraz ograniczeń prawnych związanych z ingerencją w nieruchomości nienależące do Gminy. Jednakże, mając na uwadze powagę sytuacji oraz zagrożenie dla zdrowia mieszkańców związane z występowaniem barszczu Sosnowskiego, Komisja rekomenduje, aby Urząd Gminy Santok podjął dodatkowe działania o charakterze edukacyjnym i prewencyjnym, skierowane do mieszkańców gminy.

Rada Gminy Santok po wysłuchaniu opinii podzieliła argumentację Komisji.

Zgodnie z treścią art.239 Kpa w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.